

Co dalej z funduszami dla obszarów wiejskich?

Trwają konsultacje i dyskusje dotyczące budżetu UE na lata 2028-2034.

Od 22 lat samorządy lokalne, organizacje pozarządowe i mieszkańcy naszego regionu mają możliwość korzystania ze środków unijnych, realizując tysiące ważnych i potrzebnych projektów. Dzięki funduszom europejskim przeznaczonym na wsparcie rolnictwa i obszarów wiejskich w Wielkopolsce powstały nowe odcinki dróg, sieci kanalizacyjnych i wodociągowych.

Zmodernizowano lub wybudowano świetlice wiejskie w niemal każdej gminie województwa wielkopolskiego. Znaczącą pomoc finansową skierowano na zadania związane z melioracją i scalaniem gruntów. Za pośrednictwem środków z programu LEADER w regionie rozwijała i nadal rozwija się mała przedsiębiorczość, powstają nowe firmy i miejsca pracy. Rewitalizowane są place zabaw, siłownie zewnętrzne, boiska i obiekty lekkoatletyczne, skwery, parki czy zabytki. Lokalne grupy działania podejmują szereg działań, aby aktywizować, integrować mieszkańców i popularyzować wiedzę na temat lokalnego dziedzictwa kulturowego i kulinarnego.

Na lata 2028-2034

Równoległe z wdrażaniem Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na

lata 2023-2027 trwają prace nad kształtem nowego budżetu Unii Europejskiej na kolejny siedmioletni okres. Wstępne ramy zostały już zaproponowane przez Komisję Europejską. Na poziomie krajowym Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej prowadzi prace nad Planem Partnerstwa Krajowego i Regionalnego dla Polski na lata 2028-2034 (PPKR). To dokument, który będzie określał zakres tematyczny zadań możliwych do dofinansowania.

– Przez ponad dwie dekady obszary wiejskie w Wielkopolsce skorzystały ze wsparcia na kwotę blisko 2,5 miliarda złotych w ramach zadań dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Jesteśmy świadkami znaczącego postępu cywilizacyjnego, jaki dokonał się w naszym regionie. Mieszkańcy mają dostęp do nowoczesnej infrastruktury, co znacząco podnosi komfort i jakość życia – mówi wicemarszałek województwa Krzysztof Grabowski. – Fundusze w ramach Wspólnej Polityki Rolnej stanowią ważny instrument wsparcia, który ułatwia podejmowanie decyzji inwestycyjnych. Z tego powodu aktywnie zabiegamy o to, aby w nowym budżecie UE na lata 2028-2034 przewidziano środki na dalszy zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

FOT. EWA WITKON

11 września w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu odbyła się konferencja dla lokalnych grup działania poświęcona m.in. przyszłej perspektywie budżetu UE. Gospodarzem spotkania był wicemarszałek Krzysztof Grabowski, a w roli prelegentów wystąpili poseł do PE Krzysztof Hetman, dyrektor Departamentu PROW UMWW Izabela Mroczek, dyrektor Departamentu Wdrażania EFS Sylwia Wójcik, Dyrektor Departamentu Wdrażania Programu Regionalnego Paweł Napierała oraz zastępca dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej Michał Kurzawski.

Wspólne źródło

Podstawową różnicą względem wcześniejszych budżetów UE jest scentralizowanie wielu funduszy do jednego wspólnego źródła, dla którego określono odpowiednie przepisy i regulacje. Co to w praktyce oznacza? Na ten temat dyskutowano podczas konferencji z udziałem lokalnych grup działania, która odbyła się w sali sesyjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu z inicjatywy gospodarza spotkania, wicemarszałka Krzysz-

tofa Grabowskiego. W wydarzeniu uczestniczył m.in. poseł do Parlamentu Europejskiego Krzysztof Hetman, który przybliżył aktualne informacje na temat stanu prac z perspektywy Brukseli i podkreślił znaczenie lokalnych grup działania dla rozwoju regionów.

– Mam świadomość, że planowane połączenie unijnej polityki spójności ze Wspólną Polityką Rolną powoduje obawy co do dalszego funkcjonowania lokalnych grup działania i środków na wsparcie rozwoju lokalne-

go. Chciałbym zapewnić, że w dokumentach, które opracował Parlament Europejski, znalazło się miejsce dla LGD i jestem przekonany, że również na poziomie krajowym uda się określić odpowiednią pulę środków na rozwój lokalny z udziałem grup – powiedział poseł Krzysztof Hetman.

Na rozwój lokalny

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej UMWW Michał Kurzawski odniósł się do najważniejszych założeń PPKR, zwracając uwagę na to, że w ramach proponowanego budżetu UE w latach 2028-2034 Polska ma otrzymać rekordową pulę ponad 123 miliardów euro.

– Postulaty Polski wobec nowego budżetu dotyczą w głównej mierze utrzymania silnej polityki spójności jako instrumentu, który gwarantuje rozwój regionów, sprzeciwu wobec nadmiernej centralizacji zarządzania funduszami UE, zachowania wysokiego poziomu finansowania Wspólnej Polityki Rolnej, większego wykorzystania środków na badania i innowacje oraz większego finansowania bezpieczeństwa i ochrony granic UE, zwłaszcza dla wschodnich regionów przygranicznych – powiedział dyrektor Kurzawski.

Dyrektor Departamentu PROW UMWW Izabela Mro-

czek zaprezentowała uczestnikom konferencji informacje ze spotkania, które wcześniej zorganizowało Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat Wspólnej Polityki Rolnej w nowym unijnym budżecie. Zwróciła się do przedstawicieli LGD z prośbą o aktywny udział w prowadzonych negocjacjach na poziomie krajowym i apelowanie do ministra i parlamentarzystów o wygospodarowanie środków na rozwój lokalny.

Spotkanie poświęcone było również omówieniu bieżącego stanu wdrażania instrumentu LEADER w obecnej perspektywie finansowej, który realizowany jest w formule wielofunduszowej. Informację na ten temat zaprezentowali dyrektor Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego Sylwia Wójcik, dyrektor Departamentu Wdrażania Programu Regionalnego Paweł Napierała oraz dyrektor Departamentu PROW Izabela Mroczek.

O wypowiedź na temat oczekiwań względem nowego budżetu Unii Europejskiej poprosiliśmy przedstawicieli LGD oraz samorządów lokalnych, którzy korzystali ze wsparcia w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, PROW 2014-2020 oraz Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Grzegorz Grzunka

prezes zarządu Stowarzyszenia Wrota Wielkopolski

– Nasze doświadczenia pokazują, że RLKS działa tam, gdzie decyzje zapadają blisko mieszkańców. Nabory w powiecie kępińskim cieszą się dużym zainteresowaniem, a środki są sprawnie kontraktowane. Od perspektywy 2028-2034 oczekujemy, po pierwsze, ciągłości – gwarantowanej alokacji na RLKS w rozdziale regionalnym PPKR i środków na LEADER w WPR nie mniejszych niż obecnie oraz naborów bez luki między perspektywami. Po drugie – uproszczenia: ujednoliconych zasad dla wszystkich funduszy, powszechnych kwot ryczałtowych dla małych projektów i szybszych zmian w strategiach. Po trzecie – jasnego podziału odpowiedzialności przy rozliczaniu za rezultaty. Po czwarte – ukierunkowania terytorialnego interwencji krajowych PPKR, by wieś nie konkurowała o środki z silniejszymi miastami. Zależy nam, by RLKS nadal wspierał przedsiębiorczość, aktywność społeczną i drobną infrastrukturę służącą mieszkańcom. Samorząd województwa może liczyć na nas jako na partnera w programowaniu rozdziału regionalnego.

Stanisław Piechota

wójt gminy Miedzichowo

– Dla gminy Miedzichowo niezwykle istotne jest utrzymanie w przyszłości szerokich możliwości pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na realizację zadań odpowiadających na rzeczywiste potrzeby mieszkańców. Dotychczas fundusze, w tym środki EFS czy PROW, pozwalały nam realizować inwestycje i przedsięwzięcia w bardzo różnych obszarach – od infrastruktury drogowej, wodno-kanalizacyjnej i społecznej, poprzez działania kulturalne, sportowe i edukacyjne, aż po projekty służące poprawie jakości życia mieszkańców. Oczekujemy, że również w kolejnych latach dostępne będą programy umożliwiające finansowanie zarówno tradycyjnych zadań samorządów, jak i nowych wyzwań, w tym związanych z bezpieczeństwem i obronnością, ochroną ludności, odpornością infrastruktury czy przeciwdziałaniem skutkom zmian klimatu, w tym dalszej gazyfikacji. Ważne jest także, aby programy były dostępne dla mniejszych gmin, procedury naboru i rozliczania środków były możliwie proste, a kryteria uwzględniały niejednokrotnie bardzo specyficzne uwarunkowania, właściwe dla danej gminy.

Karol Skrzypczak

burmistrz Miejskiej Góry

– W nowej perspektywie finansowej z budżetu UE na lata 2028-2034 oczekiwałbym dalszych środków na rozwój obszarów wiejskich, w szczególności na modernizację SUW, a także na budowę rezerwowego zasilania w wodę, tj. nowe ujęcia wody wraz z magistralami wodociągowymi. Ma to istotne znaczenie w kontekście bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej. Ponadto chciałbym, żeby znaczne środki trafiły na rozwój dróg lokalnych. Z wcześniejszych budżetów UE udało się dużo zrobić w tym kontekście, ale potrzeby są nadal ogromne. Widzę także konieczność przeznaczenia środków finansowych na rozwój centrum wsi, w tym świetlic wiejskich, wiat, placów zabaw. Są to miejsca spotkań i integracji mieszkańców. Część środków przeznaczyłbym na walkę z deficytem wody i suszą, w szczególności na budowę zbiorników retencyjnych. Istotną sprawą jest także transformacja energetyczna, dlatego kolejne fundusze zagospodarowałbym na budowę odnawialnych źródeł energii. Te działania z pewnością poprawią jakość życia mieszkańców.

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Materiał finansowany ze środków UE w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, opracowany przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego
Instytucja Zarządzająca Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stronę redaguje: Adrian Kapuściński, Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 626 60 00, e-mail: ksow@umww.pl, www.dprow.umww.pl